

Novosti vezane uz tromjesečni financijski izvještaj za neprofitne organizacije i Registar neprofitnih organizacija

mr. sc. Ivana Jakir-Bajo

Neprofitna organizacija sastavlja za razdoblja od 1. siječnja do 31. ožujka 2015. godine Skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: S-PR-RAS-NPF. Ovaj Obrazac predaje se Financijskoj agenciji do 20. travnja 2015. godine. Dakle, rokovi se nisu mijenjali u odnosu na prethodnu godinu, dok se Obrazac: S-PR-RAS-NPF mijenjao u dijelu dodatnih podataka.

1. Uvod

U listopadu 2014. godine donesen je novi Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 121/14 – dalje u tekstu: Zakon) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine. Zakon sveobuhvatno uređuje sustav financijskog poslovanja, računovodstva te nadzora nad financijskim poslovanjem i računovodstvom neprofitnih organizacija. Zakon je predvidio i donošenje triju pravilnika: 1. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija; 2. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija; 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, a Pravilnik o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora (Narodne novine, br. 125/13) će se uskladiti s odredbama ovoga Zakona.

Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu stupio je na snagu početkom godine (Narodne novine, br. 1/15). Računski plan koji je objavljen uz Pravilnik nije se mijenjao u odnosu na računski plan koji se primjenjivao u 2014. godini. Način njegove primjene također je zadržan u odnosu na dosadašnju praksu. Isto se odnosi i na načela priznavanja prihoda i rashoda.

Budući da se bliži završetak prvog tromjesečja 2015. godine i rok za predaju prvih tromjesečnih izvještaja temeljem Zakona, neprofit-

ne organizacije su iščekivale objavu novog Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Prijedlog Pravilnika također je bio objavljen na internetskim stranicama Ministarstva financija kao način konzultacije sa zainteresiranom javnošću. **Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija** (dalje u tekstu: Pravilnik) je objavljen u **Narodnim novinama, br. 31/2015**, a njime se propisuje oblik i sadržaj financijskih izvještaja, oblik i sadržaj izjave o neaktivnosti, razdoblja za koja se financijski izvještaji sastavljaju te obveza i rokovi njihovog podnošenja, minimalni sadržaj i rokovi dostave izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava te način vođenja, upis, brisanje i promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija (dalje u tekstu: Registar).

ističemo...

Sukladno odredbama novog Pravilnika, **neprofitna organizacija sastavlja za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka 2015. godine Skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: S-PR-RAS-NPF**. Financijski izvještaji za tromjesečno razdoblje predaje se **do 20. travnja 2015. godine**.

U nastavku teksta daje se pregled obveznika i sadržaja tromjesečnog financijskog izvještaja te ukazuje na ključne obveze neprofitnih organizacija vezano uz Registar neprofitnih organizacija.

2. Obveznici tromjesečnog financijskog izvještaja

Pravilnik definira obvezu tromjesečnog financijskog izvještavanja u ovisnosti o tome je li neprofitna organizacija obveznica vođenja dvojnog knjigovodstva ili se odlučila za vođenje jednostavnog knjigovodstva. **Tromjesečni financijski izvještaj predaju neprofitne organizacije koje su obveznice vođenja dvojnog knjigovodstva.** To znači da su obveznici primjene ovoga Pravilnika domaće i strane udruge i njihove saveze, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikate, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera, a koje vode dvojno knjigovodstvo.

Granica za određivanje obveznika vođenja dvojnog knjigovodstva i predaje financijskih izvještaja podignuta je od 1. siječnja 2014. godine Izmjenama i dopunama Uredbe sa 100.000,00 kuna na 230.000,00 kuna. Zakonom je predviđeno zadržavanje ove granice za određivanje obveznika dvojnog knjigovodstva. Neprofitna organizacija kojoj je:

- 1) vrijednost imovine na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i
- 2) godišnji prihod uzastopno u svakoj od prethodne tri godine manji od 230.000,00 kuna godišnje te
- 3) ako su prošle najmanje tri godine od osnivanja

nije u obvezi vođenja dvojnog knjigovodstva i primjene računovodstvenog načela nastanka događaja. U godišnji prihod (iz navedenog kriterija) ulaze samo prihodi iz tekuće godine (razred 3), a ne ulazi preneseni višak iz prethodne godine. Neprofitna organizacija koja zadovoljava ove kriterije može (ali i ne mora) voditi jednostavno knjigovodstvo. Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela donosi zakonski zastupnik neprofitne organizacije u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok neprofitna organizacija zadovoljava propisane uvjete, odnosno do opoziva. O ovoj Odluci i promjeni u načinu vođenja računovodstva izvještava se Ministarstvo financija na način da se dostavi Obrazac: RNO-P kojim se provode promjene u Registru. Do sada je taj obrazac bio sastavni dio O Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, br. 10/08, 7/09, 158/13, 1/14 i 44/14 – dalje u tekstu: Uredba), a sada je on, u neznatno izmijenjenom obliku, dio Pravilnika.

Tromjesečni financijski izvještaj predaju i neprofitne organizacije koje su odlučile voditi dvojno knjigovodstvo te sastavljati i predavati financijske izvještaje za dvojno knjigovodstvo iako udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva

Vjerske zajednice primjenjuju odredbe novog Pravilnika koje se odnose na dostavu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava. Zakonom su vjerske zajednice izuzete obveze sastavljanja i predaje financijskih izvještaja i upisa u Registar, te stoga odredbe Pravilnika slijede takvo zakonsko određenje.

3. Tromjesečni financijski izvještaj na Obrascu: S-PR-RAS-NPF

Neprofitna organizacija obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva i neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a nije donijela Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela, sastavlja financijske izvještaje za poslovnu godinu i za razdoblja: **od 1. siječnja do 31. ožujka**, od 1. siječnja do 30. lipnja i od 1. siječnja do 30. rujna. Financijski izvještaji sastavljaju se i podnose na razini pravne osobe s uključenim podacima o poslovanju njenih organizacijskih dijelova.

Neprofitna organizacija sastavlja za razdoblja od **1. siječnja do 31. ožujka 2015. godine** Skraćeni izvještaj o prihodima i rashodima na **Obrascu: S-PR-RAS-NPF**. Ovaj Obrazac predaje se **Financijskoj agenciji (dalje u tekstu: FINA) do 20. travnja 2015. godine**. Dakle, rokovi se nisu mijenjali u odnosu na prethodnu godinu, dok se Obrazac: S-PR-RAS-NPF mijenjao u dijelu dodatnih podataka.

Račun iz rač. plana	DODATNI PODACI	AOP	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno u izvještajnom razdoblju	Indeks (5/4)
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja (cijeli broj)	017			
	Prosječan broj radnika na osnovi sati rada (cijeli broj)	018			
	Broj volontera	019			
	Broj sati volontiranja	020			

Podatak o broju volontera i satima njihova volontiranja na razini izvještajnog razdoblja vezan je uz definiciju volontera i volontiranja iz Zakona o volonterstvu (Nar. nov., br. 58/07 i 22/13).

Zaglavlje i podnožje obrazaca financijskih izvještaja jedinstveno su definirana za sve obrasce: BIL-NPF, PR-RAS-NPF i S-PR-RAS-NPF. U odnosu na zaglavlje propisano Uredbom, novo zaglavlje Obrascu: S-PR-RAS-NPF doživjelo je male „kozmetičke“ promjene, ali je sadržajno ostalo nepromijenjeno.

Tromjesečni financijski izvještaj na propisanom obrascu i nadalje će prikupljati FINA za potrebe Ministarstva financija i to financijski izvještaj u elektroničkom obliku objavljen na internetskoj stranici Ministarstva financija. Neprofitna organizacija uz financijski izvještaj u elektroničkom obliku predaje i Referentnu stranicu ovjerenu potpisom zakonskog zastupnika i pečatom. Referentna stranica objavljena je u prilogu Pravilnika i jednaka je za sve financijske izvještaje. Neprofitna organizacija može predati FINI financijske izvještaje i u papirnatom obliku, ali na obrascima propisanim Pravilnikom. Ministarstvo financija i FINA uvijek preporučavaju predaju financijskih izvještaja u elektronskom obliku jer ovi obrasci imaju ugrađene matematičke i logičke kontrole što omogućava brzu kontrolu ispravnosti obrazaca i svakako bržu obradu.

S obzirom na veliki broj upita potrebno je naglasiti da se financijski izvještaji, uključujući i godišnje financijske izvještaje, više ne dostavljaju Državnom uredu za reviziju.

Financijski izvještaj za tromjesečno razdoblje čuva se do predaje financijskog izvještaja za isto razdoblje sljedeće godine.

4. Registar neprofitnih organizacija

Novim se Pravilnikom propisuje i način vođenja, upis, brisanje i promjena podataka u Registru neprofitnih organizacija. Ipak, značajan je dio odredbi vezan uz sam Registar sadržan u tekstu Zakona, tako da se u Pravilniku iste ne ponavljaju.

Već je 2008. godine, odnosno tijekom prve godine primjene nove Uredbe uočena potreba za većom i ažurnijom kontrolom dostave financijskih izvještaja neprofitnih organizacija Ministarstvu financija i Državnom uredu za reviziju. Za to je bilo potrebno osigurati cjelovite podatke o obveznicima primjene neprofitnog računovodstva te se razmišljalo i o povezivanju postojećih matičnih registara (Registra udruge, Registra zaklada, Registra pri trgovačkom sudu i ostalih matičnih registara). Uz informatičku i cjenovnu zahtjevnost takvoga projekta, ključni argument zbog kojeg se odlučilo na ustrojavanje novog registra, pod nazivom Registar neprofitnih organizacija (u daljnjem tekstu: Registar), stajao je u činjenici da postojeći registri ne sadrže elemente dostatne za praćenje financijskih podataka neprofitnih organizacija na razini sektora, kao cjeline. Ustrojavanje i obveza upisa neprofitnih organizacija u sam Registar propisana je prvim izmjenama i dopunama Uredbe u 2009. godini. Ministarstvo financija sukladno odredbama Zakona i nadalje nastavlja voditi Registar. Registar sadrži sljedeće podatke o neprofitnoj organizaciji:

- 1) Opće podatke: naziv neprofitne organizacije, skraćeni naziv neprofitne organizacije, osobni identifikacijski broj (OIB), matični broj, pravno ustrojbeni oblik, broj organizacijskih dijelova (podružnica), naziv matičnog registra, broj iz matičnog registra, adresa sjedišta, poštanski broj, mjesto, šifra djelatnosti, račun, statistička oznaka grada/općine, statistička oznaka županije, osoba za kontakt, telefon, faks, e-mail i web stranica.
- 2) Podatke o zakonskom zastupniku/osobama ovlaštenim za zastupanje.
- 3) Podatke relevantne za bazu financijskih izvještaja.

Podaci iz Registra javni su i dostupni na internetskoj stranici Ministarstva financija s tim da Ministarstvo financija ne izdaje rješenje o upisu u Registar. Često neprofitne organizacije traže dokaz o upisu u Registar. U tom slučaju dovoljno je izlistati stranicu Registra na kojoj je vidljiv RNO broj neprofitne organizacije. Registar je od početka godine dopunjen novom funkcionalnošću. Osigurava uvid u financijske izvještaje neprofitnih organizacija (trenutno su dostupni financijski izvještaji za 2013. godinu, a uskoro će biti i oni za 2014. godinu), izuzev za sindikate i udruge poslodavaca.

Za upis u Registar potrebno je ispuniti Obrazac: RNO dostupan na stranicama Ministarstva financija. Prilikom upisa, Ministarstvo financija dodjeljuje RNO broj bez kojeg nije moguća predaja financijskih izvještaja (ako je neprofitna organizacija obveznik predaje financijskih izvještaja prema kriterijima iz Zakona i Pravilnika). Iznimka su političke stranke koje su upisane u Registar i imaju RNO broj, ali više ne podnose financijske izvještaje kao ostale neprofitne organizacije sukladno Zakonu i Pravilniku.

U odnosu na Obrazac: RNO iz Uredbe, novi Obrazac je izuzev kozmetičkih promjena u dijelu zaglavlja, ključno promijenjen u dijelu Podataka za bazu financijskih izvještaja.

Isječak iz Obrasca: RNO

PODACI ZA BAZU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27.	Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva	28.	Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva
29.	Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo		

U prikazanom dijelu Obrasca: RNO traži se od neprofitne organizacije da se izjasni je li:

- obveznica vođenja dvojnog knjigovodstva (točka 27.),
- obveznica vođenja jednostavnog knjigovodstva (točka 28.),
- odlučila da vodi dvojno knjigovodstvo te sastavlja i predaje financijske izvještaje za dvojno knjigovodstvo iako udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva (točka 29.).

Neprofitna organizacija može potvrdno odgovoriti ili označiti samo jednu od navedene tri mogućnosti.

Neprofitne organizacije već upisane u Registar ne dostavljaju ponovo Obrazac: RNO. Međutim, ukoliko je bilo promjena u podacima sadržanim u Registru, neprofitna organizacija izvještava o promjeni podataka podnošenjem prijave za upis promjene na Obrascu: Promjene u Registru neprofitnih organizacija (Obrazac: RNO-P). Obrazac: RNO-P nalazi se u prilogu Pravilnika. Obrazac: RNO-P sadrži uz redni broj iz Registra (RNO broj), stari i novi podatak o neprofitnoj organizaciji iz skupine 1. općih podataka, 2. podataka o zakonskom zastupniku/osobama ovlaštenim za zastupanje i 3. podataka relevantnih za bazu financijskih izvještaja.

O promjeni podataka potrebno je izvijestiti u roku od sedam radnih dana od upisa promjene u matični registar, a ako se promjena ne upisuje u matični registar, u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene. Pod matičnim registrom smatra se odgovarajući registar u Republici Hrvatskoj u koji je neprofitna organizacija upisana prilikom osnivanja.

Neprofitna organizacija izvještava Ministarstvo financija o donešenoj Odluci o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog također na Obrascu: RNO-P u roku predviđenom za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu, znači u roku od 60 dana od isteka poslovne godine. Time je napravljena iznimka od obveze izvještavanja o svim promjenama u roku od 30 radnih dana od nastanka promjene. Nadalje, ako je neprofitna organizacija odlučila voditi dvojno knjigovodstvo, a udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, o tome također izvještava na Obrascu: RNO-P.

Neprofitna organizacija briše se iz Registra brisanjem iz matičnog registra u koji je neprofitna organizacija upisana prilikom osnivanja. Obavijest o brisanju iz matičnog registra Ministarstvu financija dostavlja voditelj odgovarajućeg registra po službenoj dužnosti najkasnije 30 dana od dana nastanka promjene.